

Gang for alle, saa kunne de, der holde paa, at det er økonomist heldigt, at saae denne Udgift bort, have nogen Grund til at sige, at det kunde Statskassen nok taale, men at undvære 700,000 Kr. aarlig er noget ganske Andet, derpaa kan der ikke raades. Bød ved en Kassebeholdning, der, som vi se af Finantsloven, særlig anvendes til Sernbananlæg osv. Ogsaa maa man jo tage Hensyn til den Mængde Forslag, der foreligger, som kræve Udgifter. Vi have f. Ex. nylig vedtaget en Sygekaselov, hvorefter Staten skal hde et ikke ringe Bidrag til Sygekasserne, ligesom der i det andet Thing foreligger Lovforslag, som kræve forøgede Udgifter. Saaledes, som det, altsaa stiller sig, med vor Finantsstatus nu for Tiden, finder jeg det ikke rigtigt at ophæve en aarlig Indtægt. Foruden de anførte Betragtninger, som jeg dog mere betragter som foreløbige og indledende, er der en Ting, som gjør, at jeg mener, at man aldeles ikke kan gaa ind paa, hvad her foreslaaes. En Stat, der har en saadan Betydning som denne, der beløber sig til 700,000 Kr. aarlig, skal ikke hæves ved Lov, der er fremkommen ved privat Initiativ. Det er ikke muligt for den enkelte Private at have tilstrækkelig Oversigt over, hvorvidt Status er saaledes, at en saadan Skattelov kan hæves, og navnlig er det ikke muligt for ham at undersøge og afgjøre, om denne Skattelov fortrinsvis skal hæves fremfor saa mange andre, som maasse have gyldigt Krav paa at blive eftersete og hævede. Det er derfor min Mening, at det er umuligt for en fornuftig Stats-husholdning at gaa ind paa Ophævelsen af en Skattelov paa den her foreslaaede Maade. Naar det en Gang viser sig, at Statskassen kan taale Nedgang i de aarlige Indtægter, saa maa det med Regjeringens Hjælp tages under alvorlig og samlet Overveelse, hvilke Skattelove der særlig skulle hæves. Jeg mener derfor særlig af den sidste Grund, at det er umuligt at gaa ind paa Lovforslaget, og at Landstinget bør stille sig ligesom forrige Gang, nemlig forfaste det.

Overen: Det ærede Medlem, der nu satte sig, mente, at der maasse nok kunde være Noget, der taler for at ophæve denne Halvprocentafgift ved Kjøb og Salg af faste Eiendomme, men at, da det nu er en Afgift, der i det Mindste er bleven svaret i 80 Aar, Ophævelsen saa i alt Fald kunde vente noget længere, selv om der var gode Grunde, der talte derfor. Det forekommer nu mig, at hvis selve Staten ikke hviler paa en god Grund, og da denne nu har været svaret i

80 Aar, saa er det allerede af den Grund paa Tide at ophæve den jo for jo hellere. Det vil være ærede Medlemmer bekendt, at de store Mlykter, der kom over Landet i 1807, og vedbleve til 1814, førte med sig, at Regjeringen paa den Tid ganske vist var nødt til at se sig om efter Tilvebringelsen af Penge for at udrede de meget store Udgifter, der paa den Tid vare nødvendige, og at man da blandt Andet ogsaa fandt paa at udskrive den her omtalte Stat. Dette var jo som bekendt Anledningen til Loven af 8de Februar 1810, og det staar udtrykkelig i selve Loven, at denne Stat skulde udredes indtil videre, hvoraf det vist fremgaar, at man allerede den Gang havde en Fornemmelse af, at det var et i og for sig mindre godt Skattegrundlag, man var kommen ind paa, men at man i Betragtning af de meget trykkelige Tider mente at være nødt til at tage denne Stat indtil videre. Da dette "indtil videre" imidlertid nu har været i 80 Aar, synes jeg, at der allerede af den Grund kunde være Anledning til at ophæve Staten under Forudsætning af, at man kan undvære den. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa finantstille Betragtninger i den Retning, men kun sige, at jeg for min personlige Del mener, at Staten nok vil kunne undvære disse 700,000 Kr. aarlig uden at forlange andre nye Skatter i Stedet. Det forekommer mig derfor, at der fra den Side ikke kan være Noget i Veien. Det, der væsentlig interesserer mig overfor dette Spørgsmaal i Øieblikket, er dette, om det virkelig maa siges, at denne Skat hviler paa et saa uretsfærdigt Grundlag, at den bør ophæves, og dette Spørgsmaal maa jeg for mit Vedkommende besvare med et ubetinget Ja. Jeg kan, fra hvilken Side jeg end ser det, ikke skjønne, at der kan anføres nogenjomhelst Retfærdighedsgrund til ikke at ophæve denne Halvprocentafgift. Man vil jo vistnok fra alle Sider være enig i, at naar en fast Eiendom sælges, vil det altid blive Sælgeren, der kommer til at udrede denne Skat, idet det er en Selvfølge, at enhver forstandig Mand, der kjøber en Eiendom — det være sig i Byen eller paa Landet — altid vil rette sin Kjøbesum efter de Udgifter, der foruden Kjøbesummen maa udredes, altsaa ogsaa efter denne Afgift, saaledes at den vil komme til at falde paa Sælgeren. Men nu er det jo saa — og det forekommer mig at være det Alleruretsfærdigste ved Staten — at denne skal udredes af hele Kjøbesummen, uagtet det er en Kjendsgjerning i vore Dage, at de allerfleste faste Eiendomme, der sælges, ere i høj Grad prioriterede, saa at det i en Mangfoldighed af Tilfælde, hvor en fast Eiendom sælges,